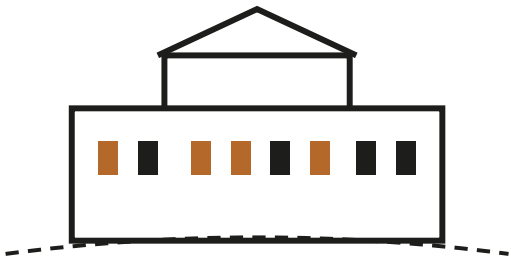
WARIES MISDAADREEKS · Nº 148

Slotsleutel in Zeist

De zaak van de val op de trap

Een escapeboek met codes en puzzels
voor speurders van alle leeftijden

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

Zo werkt dit boek 4

Wie is wie 5

Een brief van Lotte 6

Wat ik zelf zag 9

Deur 1 · De trap 11

Deur 2 · De kelders 15

Deur 3 · De gasten 19

Tussenstop 24

Deur 4 · De sleutels 25

Deur 5 · Het schilderij 30

Deur 6 · De bonnetjes 34

Bonus: de weg door het bos 42

Aan de speurder: de zes vragen 43

Werkbladen 44

Antwoordformulier 47

Het Sleutelregister 50

Hints op hun kop 51

Verzegelde oplossing 54

Nawoord 60

Zo werkt dit boek

Dit is geen gewoon leesboek. Dit is een escapeboek. Jij bent de speurder, en jij moet zes deuren open krijgen.

DE ZES DEUREN

Het boek bestaat uit zes deuren. Achter elke deur vind je papieren uit het dossier van Lotte: verslagen, bonnetjes, lijstjes, foto's, briefjes en tekeningen. En bij elke deur hoort één puzzel. Als je die puzzel oplost, krijg je een **code van drie cijfers**.

KLOPT JE CODE?

Achter in het boek staat het **Sleutelregister** (p. 50). Zoek daar het vak met jouw code. Elke deur heeft een eigen deurteken, zoals een uil of een kroon. Staat in het vak het teken van jouw deur? Dan is je code goed. Schrijf de sleutelletter die erbij staat op het antwoordformulier. Staat er een ander teken, of bestaat het vak niet? Dan klopt je code nog niet. Probeer het opnieuw.

Let op: elk teken staat bij meer vakken. Zomaar een vak kiezen helpt je dus niet. Als je alle zes de deuren open hebt, vormen de zes sleutelletters samen een woord.

DE PUZZELS ÉN DE ZAAK

De puzzels openen de deuren. Maar de zaak zelf los je op met wat er in de papieren staat. Lees dus alles goed, ook de saaie bonnetjes. Soms staat het belangrijkste in de kleine letters. Aan het eind beantwoord je zes vragen (p. 43). Pas daarna mag je de verzegelde oplossing openen.

Dennis Ouwerkerk · Bewaker van Wachtpost Heuvelrug. Hij had die avond dienst.

Fleur · Hielp bij de garderobe. Zestien jaar.

Hester Wijnbergen · Schilderes, 77 jaar. Tante Hes voor Lotte. Ze woonde boven een lijstenmakerij aan de Slotlaan.

Jeroen Hoogland · Eigenaar van Catering Bosrand. Hij zorgde voor eten en drinken.

Kees Vos · Technicus van Vos Licht & Geluid. Hij legde het licht in de kelders aan.

Ko Wijnbergen · Opa van Lotte, de broer van Hester. 80 jaar.

Lotte Wijnbergen · Twaalf jaar. Zij verzamelde alles in dit dossier.

Marco Brink · Kunsthandelaar uit Utrecht. Hij verkocht al jaren schilderijen van Hester.

Mo · Barman van Catering Bosrand. Negentien jaar.

Ria Pels · Schilderes, 69 jaar. Ook zij hing in de tentoonstelling.

Samir Haddou · Brigadier van de politie. Hij schreef het verslag van die avond.

Sanne de Wilde · Assistent van Hester. Ze maakt zelf lichtkunst.

Theo Smulders · Neef van Hester, de zoon van haar overleden zus.

Een brief van Lotte

Zeist, zondag 25 oktober 2026

Hoi speurder,

Ik ben Lotte. Ik ben twaalf en ik woon in Zeist, vlak bij het bos. Mijn opa Ko had een zus: Hester. Voor mij was ze tante Hes. Ze was schilderes. Ze rook altijd naar terpentijn en pepermunt, en ze kon niks gewoon zeggen. Als ze vroeg of ik kwam eten, stuurde ze een kaartje in geheimschrift. Ik moest het eerst kraken, anders wist ik niet hoe laat.

Op zaterdag 12 september was de opening van de tentoonstelling *Sleutels & Sloten*, in de kelders van Slot Zeist. Het mooiste schilderij was van tante Hes. Het heet *De Slotsleutel*. Er staat een grote koperen sleutel op, die boven het slot zweeft. Ik was erbij, met opa. Om negen uur moest ik naar huis, want de volgende dag had ik een hockeywedstrijd.

Die nacht ging de telefoon. Tante Hes was van de keldertrap gevallen. De dokter kon niets meer voor haar doen.

Iedereen zegt dat het een ongeluk was. Er was een stroomstoring, zeggen ze. Het licht ging even uit, tante Hes ging toch naar beneden, en ze viel. Het stond zelfs in de krant.

Maar opa schudt steeds zijn hoofd. Hij zegt: “Een storing komt niet zomaar, en gaat niet zomaar.” En tante Hes ging nooit zonder reden een donkere kelder in.

Dus ben ik gaan verzamelen. In de herfstvakantie heb ik iedereen opgezocht die er die avond was. Ik heb lijstjes gekregen, bonnetjes, foto’s en een kistje van tante Hes dat op slot zat. Alles zit in de Slotsleuteldoos. En nu zit het in dit boek.

Ik heb het net zo gedaan als tante Hes altijd deed: met deuren en codes. Je moet ze zelf openmaken. Ik heb niks weggelaten en niks erbij verzonnen. Sommige mensen

Wat ik zelf zag

Ik was er die avond maar anderhalf uur. Maar ik heb alles opgeschreven wat ik nog weet, de dag erna al, in mijn schrift.

Om half acht stonden opa en ik op de brug over de slotgracht. Het slot was helemaal verlicht, alle ramen geel. Opa zei: “Dat heeft je tante goed geregeld, hè. Een heel slot om haar schilderij heen.” In de zaal was het warm en druk. Een meneer in een wit schort liep rond met bladerdeeg in de vorm van sleuteltjes. Dat was Jeroen van de catering. Hij gaf mij er twee en knipoogde. Aan de bar stond een jongen die Mo heette. Hij schonk bosbessenlimonade, die was paars en heel zoet.

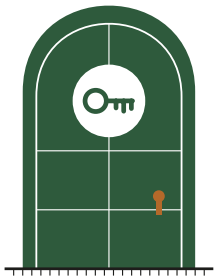
Om kwart voor acht tikte Annelies Koster tegen haar glas. Daarna mocht tante Hes iets zeggen. Ze zei niet veel. Ze zei: “Elk slot heeft een sleutel. Je moet alleen weten welke kant je hem op moet draaien.” Iedereen klapte, en niemand snapte het, denk ik. Ik ook niet.

Daarna liep ik met opa rond. Marco Brink stond in de hal te bellen, met zijn hand voor zijn andere oor. Theo at hapjes, heel veel hapjes. Ria Pels zei tegen iedereen die het wilde horen dat haar schilderij “in een kast” hing. Technicus Kees zei opa gedag, om een uur of kwart over acht, met een tas vol kabels over zijn schouder. “Klaar,” zei hij. “Het licht doet het. Ik ga naar huis.”

Om half negen gingen de kelders open. Je gaat naar beneden via een stenen trap. Die is echt steil en de treden zijn hol in het midden, van al die voeten in al die jaren. Langs de leuning liep de lichtlijn van Sanne: een smalle streep licht die langzaam van wit naar blauw ging. Sanne stond

DEUR 1

De trap

Deurteken:
de sleutel

Achter de eerste deur liggen de papieren die iedereen kent: het programma van de avond, het verslag van de politie en het bericht in de krant. En een bladzijde uit het boekje van tante Hes, in haar eigen geheimschrift.

UITNODIGING

Sleutels & Sloten

Stichting Kunst onder het Slot
nodigt u uit voor de opening van

Sleutels & Sloten

schilderijen en lichtkunst in de slotkelders

zaterdag 12 september 2026 · Slot Zeist

19.30 ontvangst in de zaal, hapjes van Catering Bosrand

19.45 welkom en een woordje van Hester Wijnbergen

20.30 de kelders gaan open, met *De Slotsleutel* van Hester Wijnbergen en de lichtlijn *Afdaling* van Sanne de Wilde langs de keldertrap

21.45 de kelders sluiten; in de zaal gaan we door tot 23.00

De keldertrap is oud en steil. Houd de leuning vast en let goed op elkaar.

POLITIE · PROCES-VERBAAL VAN BEVINDINGEN

Melding Slot Zeist, 12-09-2026

Opgemaakt door: brigadier S. Haddou
Datum: zondag 13 september 2026, 01.40 uur

Op zaterdag 12 september 2026 om 22.35 uur kregen wij een melding van een persoon die onder aan een keldertrap was gevonden bij Slot Zeist. Wij waren om 22.44 uur ter plaatse. Een arts was al aanwezig. Hij stelde vast dat het slachtoffer was overleden.

Het slachtoffer is Hester Wijnbergen, 77 jaar, kunstenares. Zij lag onder aan de stenen keldertrap, in het portaal tussen kelder 1 en kelder 2. Haar telefoon lag naast haar. Bij onze aankomst brandde de lamp boven de trap.

De bewaker, D. Ouwerkerk, verklaarde dat hij haar om 22.34 uur vond tijdens zijn ronde. Volgens hem was het camerabeeld van kelder 2 tussen ongeveer 21.58 uur en 22.22 uur zwart. Hij dacht aan een stroomstoring in de kelders. Rond 22.03 uur vroeg mevrouw Wijnbergen hem naar het zwarte beeld.

Wij zagen geen sporen van braak. De kelders waren na 21.45 uur gesloten voor bezoekers. Mevrouw Wijnbergen droeg nieuwe schoenen met gladde zolen. De treden zijn uitgesleten.

Voorlopige conclusie: mevrouw Wijnbergen is vermoedelijk tijdens een tijdelijke stroomstoring de trap afgegaan en ten val gekomen. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen voor een misdrijf. Oorzaak van de storing: onbekend. De technicus wordt gevraagd dit te onderzoeken.

ZEISTER KOERIER · MAANDAG 14 SEPTEMBER 2026

Kunstenares overleden na val in slotkelder

ZEIST – Schilderes Hester Wijnbergen (77) is zaterdagavond overleden na een val op de keldertrap van Slot Zeist. Dat gebeurde tijdens de opening van de tentoonstelling *Sleutels & Sloten*.

Volgens de politie viel de stroom in een deel van de kelders even uit. Wijnbergen zou toen toch naar beneden zijn gegaan. “Het is een vreselijk ongeluk,” zegt Annelies Koster van Stichting Kunst onder het Slot. “Hester was de ziel van deze tentoonstelling.”

Wijnbergen woonde al vijftig jaar aan de Slotlaan. Ze werd bekend met haar schilderijen van de Zeisterbossen, waarop altijd ergens een klein motje zit. “Dat was haar handtekening,” zegt kunsthandelaar Marco Brink. “Wie haar werk kent, zoekt eerst het motje.”

NOTITIEBOEKJE HESTER WIJNBERGEN IN SLEUTELSCHRIFT

laatste bladzijde

CYPQKHN LSM
ZLWALTILY.
T. ILSKL DLLY. TLULLY
ZALPULY IPLKA
CLLYAPNKBPGLUK LBYV.

de sleutel op het kaftje

PR GLP ULL. KL ZSVAZSLBALS PZ UPLA AL RVVW.
TVYNLU CLYALS PR ZHUUL TPQU WSHU.
OLA ZSVA CHU TPQU RPZAQL: CPQM LLU UBS.

PUZZEL 1 · HET SLEUTELSCHRIFT

Tante Hes schreef alles wat geheim was in haar *sleutelschrift*. Ze verschoof elke letter een vast aantal plaatsen in het alfabet. Hoeveel? Tel de tanden van de sleutel op het kaftje. Kijk goed: een sleutel kan meer tanden hebben dan je eerst denkt. Schuif terug in het alfabet om de tekst te lezen. Na de A begin je weer bij de Z.

geheim	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
gewoon																										

Wat staat er in de laatste zin?

_____

_____

De code van deur 1 is het slot van het kistje, in cijfers: ☐ ☐ ☐

Lotte schrijft

Toen ik het boekje had gekraakt, wist ik meteen welk kistje ze bedoelde: het blikken kistje met een cijferslot dat altijd op haar schildersezel stond. Wat erin zat, zie je achter deur 2. En "M." is vast Marco Brink, haar kunsthandelaar. Over meneer Steiner had ik nog nooit gehoord.